

Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Nunarsuarmioqatigiit isumaqatigiissutaasa nunatsinnilu innarluutillit pisinnaatitaaffiisa tamakkiisumik illersorneqarsinnaasumillu atuutsinneqarnissaat anguniarlugu Naalakkersuisut kingusinnerpaamik 2017-imi Innarluutillit illersuisuannik pilersitseqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortamit Vivian Motzfeldt, Siumut, saqqummiunneqartoq)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Demokraatit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Ineqi Kielsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit

UPA 2016-imi ulloq 2. maj 2016 siullermeerinerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliamit sukumiinerusumik misissorneqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Innarluutillit illersuisuannik kingusinnerpaamik 2017-imi Naalakkersuisut pilersitsinissaasa Inatsisartunit taperserneqarnissaa siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarnermigut kissaatigaa. Tamatumani siunertarinqarpoq innarluutillit pillugit isumaqatigiissutip malinneqarnissaa nunatsinnilu innarluutillit pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnissat.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Naalackersuisut akissuteqaataata Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisunit saqqummiunneqartup saniatigut Siumut, Inuit Ataqtigiit, Demokraatit, Partii Naleraq, Atassut aamma Attaviitsoq, Naaja H. Nathanielsen, oqaaseqaateqarput.

Siunnersuutigineqartut naalackersuinnermut attuumassuteqanngitsumik pilersitsinikkut innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqtigiit Isumaqtigiissutaata eqquutsinneqarnissaa siuarsarneqarsinnaasoq Naalackersuisut akissuteqaamminni oqaatigaat. Siunnersuummi siunertarineqartoq Naalackersuisut tapersersorpaat, illersuisumulli aningaasalersuinissap tamakkiisumik qulaajarneqarsimanginnera eqqarsaatigalugu siunnersuummik aappassaaneerinissaq UKA 2016-p affaanut siullermut kinguartinneqarnissaa kissaatigalugu.

Siumup siunnersuut tamakkiisumik tapersersorpaat, Naalackersuisullu peqqullugit siunnersuutip piviusunngortinneqarnissaanut aningaasanut inatsimmi aningaasanik immikkoortitsisoqarnissaa qulakkeerneqassasoq.

Inuit Ataqtigiit innarluutillit illersuisuannik pilersitsinissamik siunnersuut ersarissumik taperserpaat.

Suliassaqarfimmi matumani aaqqissuussinerit atuuttut ilisimasallu tunngavigineqartut atuuttut aammallu illuutit pioreersut aammalu assersuutigalugu kommunit, kattuffiit pioreersut, aamma assersuutigalugu MIO – Meeqqat Oqaaseqartartuat suleqatiginnerannik iluaquteqarniaqqullugit taakkulu suliassaqarfimmi misilittaagaat ilisimasaallu piusut Innarluutillit Illersuisuannik pilersitsinissamik suliniuteqarnermi ilannguteqqullugit Naalackersuisut Inatsisartullu **Demokraatinit** kaammattorneqarput.

Aammattaaq ataatsimoorfigisat allat soorlu; Naalagaaffeqtiginnermi, Nunat Avannarliit suleqatigiit ataatsimoorfiat aamma Nunat Avannarliit Killiit suleqatigiit paasisassarsiorfigineqarsinnaasut Demokraatit kaammattuutigaat.

Innarluutilinnut suliassaqarfimmut killiffik pillugu nassuiaatip ilimasaarutigineqartup Naalackersuisunit tiguneqarnissaata tungaanut aappassaaneerinissap utaqqissunneqarnissaa Demokraatit kissaatigaat, tassa siunnersuummik aappassaaneerinissaq 2016-imi ukiakkut Inatsisartut ataatsimiinnissaannut kinguartillugu, taamanikkussamut siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai pillugit erseqqinnerusumik nassuiaasersorneqarsimanissaat naatsorsuutigineqarluni.

Taamaakkaluartoq siunnersuutip siunertaa Demokraatit tapersersorpaat Innarluutillillu Illersuisuannik pilersitsinissaq tamakkiisumik tapersersorlugu.

Taamaattumik siunnersuutip 2016-imi upernaakkut ataatsimiinneranni aappassaaneerneqarnissaa Demokraatinit tapersersorneqarpoq siunnersuutillu ilusimisut iluseqartup akuerineqarnissaa inassutigalugu.

Partii Naleqqap siunnersuut ersarissumik taperserpaa. **Atassutip aamma Attaviitsup Naaja H. Nathanielsenip** siunnersuut aamma tamakkiisumik taperserpaat, oqaatigaluguli aappassaaneerinissap UKA 2016-imut kinguartinneqarsinnaanera, taamaaliornikkut tamatuma tungaanut aalajangiinissamut tunngavissaq piviusorsiornerusooq aningaasaqarnermillu qulaajaasooq saqqummiunneqarsinnaaqqullugu.

Tamanna aammalu nunatsinni innarluutillit pisinnaatitaaffiisa qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu innarluutillit illersuisussaannik pilersitsisoqartariaqarnerata naalackersuinikkut tunngaviusumik isumaqatigiissutigineqarnera tunngavigalugu siunnersuut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliami suliarineqartussanngorlugu innersuuneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Innarluutillit illersuisuannik pilersitsinissaq siunnersuutip siullermeerneqarnerani naalackersuinikkut tamakkiisumik tapersorneqarmat ataatsimiititaliamit soorunami maluginiarneqarpoq. Matumani innarluutillit pisinnaatitaaffiisa malinneqarnissaat illersorneqarnissaallu siuarsarneqarlutillu qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu.

Innutaaqatitta innarluutillit atugaat naalackersuinikkut uteqqiattumik ataatsimiititaliamit sammineqartarput aammalu nammineq inatsisiliagut kiisalu nunat tamalaat akornanni pisussaaffiit, pisinnaatitaaffitta ilagisassaattut kissaatigisagut, naapertorlugit pisinnaatitaaffiisa eqquutsinneqarnissaat assut eqqumaffigineqarpoq. Innuttaasut innarluutillit innarluutaat innarluutaasalu annertussusiat assigiinngitsorujussuupput. Innarluutilittattali pisinnaatitaaffigisassaattut ilannguffigineqarlutillu akuersissutigineqarsimasut sutigut tamatigut attanneqarnissaannik naalackersuinikkut anguniakkat sakkukillisinneqarsimangillat. Innarluutillit innuttaasutulli allatut inuiaqatigiinnut sapinngisamik annertunerpaamik akuutinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa immikkut eqqumaffiguarneqassaaq. Innuttaasut innarluutillit sanngiiffeqarsinnaanerat pissutigalugu taakkununga atugassarititaasut piusut naalackersuinikkut imikkut eqqumaffiguarneqarput.

Innarluutillit pillugit naalackersuinikkut aalajangiinerit annertuut

Nunatsinni ukiuni kingullerni innarluutillit pillugit annertuunik naalackersuinikkut aalajangiisoqarsimavoq. Innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaata nangaassutitaqanngitsumik nunatsinnut atuutiinnarnissaa UKA 2012-imi Inatsisartunit akuersaarneqarpoq. Innarluutillilli pillugit isumaqatigiissut 2009-imi nunatsinnut atuutsinneqalerpoq.

Ulloq 1. januar 2011-mi atuutilersumik innarluutilinnik isumaginnineq kommuninut nuunneqarpoq. Tamanna annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 10, 31. maj 2010-

imeersaq malitsigaa.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit **UKA 2015/27 aamma UKA 2015/41**, innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni pisinnaatitaaffiisa qulakkeerneqarnissaasa siuarsarneqarnissaannik tamarmik imaqartut, ataatsimiititaliamit UKA 2015-imi suliarineqarput. Siunnersuutit tamarmik tamanit akuerineqarput. Siunnersuutitut ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani **aalajangiiffigisassatut siunnersuut UPA 2014/111** akuerineqartoq ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqarpoq, taanna malillugu nunatsinni innarluutilinnik sullissisuusut ilinniagaqarnissamut piginnaangorsarnissamullu pisariaqartitaat aallaavigalugit Naalakkersuisut periusissatut iliuusissatullu pilersaarummik innarluutilinnik sullissinermi piginnaangorsarnissamut pisariaqartitat tamakkiisumik pigilernissaannut tikkuussisumik kingusinnerpaamik UPA 2015-imi saqqummiussissapput.

Nalilersuineq ingerlanneqaqqammersoq ima qulequtalik Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisumit 2016-imi aprilip qiteqqunnerani tiguaa: ***Innarluutilinnik sullissinerup kommuninut 1. januar 2011-mi ingerlatsinerup nuuneqarnerata kingorna naliliineq.***

Paasissutissiissutigineqartut malillugit innarluutilinnut tunngasuni killiffik pillugu nassuiaammi, Naalakkersuisut ataatsimiinnermi matumani Inatsisartunut tunniussassaanni, naliliinerup ilaatinneqarnissaa siunertaavoq.

Immikkuualuttut iserfiginngikkaluarlugit naliliinerup ataatsimiititaliamit misissorneqarnerata ersarilluinnartumik takutippaa innarluutilinnut tunngasut naalakkersuinikkut aalajangersimasumik annertuumillu eqqumaffigineqarnissaat suli pisariaqartoq.

Innarluutillit pisinnaatitaaffiisa attatiinnarneqarnissaannik qulakkeerrinnittussamik immikkoortoqarfimmik ingerlatsivimmilluunniit pisariaqartitsisoqarnera naliliinermi ersarilluinnartumik takutinneqarpoq. Taamaattumik siunnersuut una ullutsinnut naleqqulluarlunilu pisariaqarpoq aammalu anguniagaqarfiulluarluni, tassuunakkullu innuttaaqatitta innarluutillit pisinnaatitaaffiisa eqquutsinneqarnissaasa eqqumaffigineqaannarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Inatsisartut suleriaasiani § 33, imm. 1-imi allassimavoq, aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunnagortinneqarnissaanut aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut kingunerisassat siunnersuummut tunngavilersuummi allaaserineqassasut.

Tamanna naapertorlugu siunnersuutip piviusunnagortinneqarneratigut aningaasatigut kingunerisassat siunnersuummi nalunaarneqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, taamaalillunilu innarluutillit illersuisoqarfiata ingerlanneqarneranut ukiumoortumik

anigaasartuutit 4 mio. kr.-iusussatut tagginneqarput, taakkulu naligaat meeqqat pisinnaatitaaffiit illersuisoqarfimmut atortakkat.

Innarluutilinnut illersuisoqarfiup illutassaa ingerlatsivimmut pioreersumut atasussangortinneqarpat sulisutigut sunniivigeqatigiinnikkut, ingerlatsinikkut allaffisornikkullu iluaqutissarsiffiusinnaassasoq qularutissaagunangilaq, taannalu tassaasinnaavoq illinniartoqarfik, inuit pisinnaatitaaffii pillugit siunnersuisoqatigiit, Meeqqat Oqaaseqartartuat allalluunniit ataatsimut illoqatigineqarsinnaapput, taamaallunilu illinniakkatigut ataatsimooqatigiinneq iluaqutissarsiffiusinnaalluni imaluunniit ingerlatsinermut allaffissornermullu anigaasartuutit avitseqatigiiffigineqarsinnaallutik. Taakku tassaasinnaapput imeq, kiassarneq, innaallagiaq, allaffimmi atortut (printerit, kopiimaskiinat il.il.), eqqiaaneq, anigaasarsialerineq isumagisassallu allat allaffisornikkulluunniit aqqissuussinerit ilaat.

Meeqqat Oqaaseqartartuata oqaaseqaatai

Ulloq 17. maj 2016-imi ataatsimiititaliamik ataatsimeeqateqarnermi Meeqqat Oqaaseqartartuata oqaatigaa siunnersuut pissanganartuusoq naleqquttuusorlu, meeqqat inuusuttullu innarluutillit atugaat immikkut eqqumaniarfigineqartariaqarmata. Meeqqat Oqaaseqartartuata ilanngullugu oqaatigaa ullumikkut MIO-mi sulisut naammangitsut, sulisut taamaallaat tallimat nuna tamakkerlugu sumiginnaanernik, innarluutilinnillu ilaalu ilanngullugit sullissisuusut, naak suliassaqarfigigaluarlugit suliassaqarfiit allat MIO-mik suleqateqarluni suliassanik kivitsisinnaasut tikilluaqquneqarput.

Taamatuttaaq Innarluutillit Illersuisuanut isumassarsiorfittut MIO-p siunnersuisoqarfiata misilittagai il.il. iluaqutiginiarlugit Naalakkersuisut saaffiginnissinnaasut Meeqqat Oqaaseqartartuata oqaatigaa.

Siunnersuut una akuersissutigineqassappat anigaasanut inatsisissani siunertamut anigaasanik immikkoortitsisoqartariaqartoq ataatsimiititaliap ilisimavaa. Tamatuma kingunerisaanik siunertamut tamatumunnga immikkut konto pingaarnermik 2017-imut anigaasanut inatsisissatut siunnersuummi ilanngussisoqarnissaa ataatsimiititaliamit maannangaq kaammattuutigineqassaaq. Anigaasanut inatsisissatut siunnersuummik naalakkersuinikkut isumaqatigiinniarneni ataatsimiititaliaq peqataaneq ajorpoq, isumaginninnermullu suliassaqarfimmi, anigaasanut inatsimmi suliassaqarfik 30-miittumi, anigaasaliussatut pingaarnersiukkat allangortinnerisigut anigaasanik pineqartunik anigaasalersuinissaq ataatsimiititaliamit akuersarneqanngimmat oqaatiginngitsoorumaneqanngilaq. Taamaaliornissamut piffissaanngilaq. Ataatsimiititaliamit kissaatigineqarneruvoq pisariaqarneratut annertussusilimmik isumaginninnermut suliassaqarfimmut anigaasanik immikkoortitsisoqarnissaa, taamaaliornikkut innuttaasut isumaginninnikkut piukkunnarsarneqarlutillu nukittorsaavigineqarnissaat tapersorsorneqarlunilu pingaarnersiuvigineqarsinnaaqqullugu. Ingerlalluartunik nukittuunillu

innuttaqanngikkaanni inuiaqatigiit nukittuut anguniagallillu ineriartortinnissaat qulakkeerneqarsinnaangilaq. Taamaalillunilu aningaasanut inatsimmut tunngatillugu ataatsimoortumik pingaarnersiuilluni tulleriarnermi suliassaqarfiit tamarmik ilaatinneqassapput.

Taama oqaaseqarluni siunnersuummik naliliinissaq, qulaajaanissaq pisiusunnngortitsinissarlugu ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut ingerlateqqippaa.

Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Siunnersuut ilusimisut iluseqartoq akuerineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Tillie Martinussen
Siulittaasoq

Agathe Fontain

Jess Svane

Laura Tàunâjik

Ineqi Kielsen

Ane Hansen

Mimi Karlsen